

Fleur Jaeggy

LA POR DEL CEL

Traducció **Anna Casassas i Figueras**

Editorial
LES HORES

LA POR DEL CEL

Fleur Jaeggy
LA POR DEL CEL

Traducció d'Anna Casassas i Figueras

Editorial **LES HORES**

Títol original: *La paura del cielo*

Autor: Fleur Jaeggy

Aquesta traducció ha rebut una subvenció del Swiss Arts Council
Pro Helvetia, agraïm la seva col·laboració.

swiss arts council

prohelvetia

Primera edició: març 2019

© 1994 by ADELPHI EDIZIONI S.p.A., Milano

“Rights negotiated through Ute Körner Literary Agent – www.uklitag.com”

© de la traducció: Anna Casassas i Figueras

© de l'edició: Editorial Les Hores S.L.

www.editoriallshores.com

hola@editoriallshores.com

Correcció: Maite Puig, Manuel Gómez Poyato i David Sempere

Maquetació: Dan Monells

Disseny de col·lecció i coberta: Natural www.designisnatural.com

© de les fotos de la coberta: iStockPhotos

Impressió: Estugraf Impresores S.L. (Madrid)

Dipòsit legal: B-4246-2019

ISBN: 978-84-949049-3-6

Les Hores forma part de l'Associació d'Editorials Independents

Tots els drets reservats.

Queda prohibida la reproducció total o parcial d'aquest llibre mitjançant qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright.

LA POR DEL CEL

Índex

Sense destí	11
Una dona	17
La casa de franc	29
La promesa	37
Porzia	45
Els bessons	59
La vella fàtua	73

SENSE DESTÍ

EN TOT CAS LA detestava. La Marie Anne havia passat tota la tarda podant, més del que convenia. Es deixa anar a la fúria. Primer de tot la neteja. La terra era flonja, havia plogut. I es veia bruta. El seu jardí era un pati, el sol no aconseguia entrar a la terra. La calor, insegura, s'atura a la paret que l'envolta. Petitó, el jardí. Humit. A l'hivern era blanc. D'un blanc brut. A la primavera encara era més brut, el fred i la podridura no se'n volien anar d'aquell tros de terra. A l'estiu és sec. I els anys passaven. La Marie Anne seu al jardí i amb el peu empeny el cotxet fins a la paret. Després amb la corda l'estirava cap a ella. Així la petita es movia una mica. La nena mirava al voltant seu estamordida. La Marie Anne l'havia detestat des del moment que havia aparegut al món. Va aparèixer entre un centenar de nadons, hi havia un cartell, i la seva filla era aquella. Normal. No era cega, hi sentia bé. La seva amiga Johanna se la volia quedar, la petita. És mestissa. «Si no t'agrada, per què no me la dones a mi?» Havia insistit molt, la Johanna. I els senyors de la casa on treballava —feia de minyona— també haurien volgut la nena. Si no t'agrada, confia'ns-la. L'adoptarem. La Marie Anne havia mirat la casa elegant dels amos de la Johanna. I el gran jardí. Les butaques blanques

de vímets, gracioses i incòmodes. També li van ensenyar l'habitació de la nena. Una habitació que donava al jardí. Amb un lletet que semblava de nata i gelat de maduixa. En una altra habitació hi havia les joguines. Les joguines de la nena morta dels amos de la Johanna. No les havien tocadés mai més. Alguna vegada la mare, al vespre, feia gronxar el cavallet. No es pot jugar amb les joguines dels morts. Això és el que li deia el marit. Una persona assenyada, ell també hauria volgut jugar amb les nines de la seva nena morta. Les nines reien d'aquella parella que no podia oblidar la nena. Encara estaven totes intactes. La nena no havia tingut temps de trencar-los la cara ni d'arrencar-los les cames o algun braç. Això entristia la senyora: la manca d'ús, que impedia la renovació. Unes joguines prematures. El vestuari de les nines també estava intacte. Planxat. I els cabells. Moltes perruques suaus a les capsas. Rosses, morenes, i també amb els cabells arrissats com els de la Johanna. La nena no les va pentinar mai. Però potser ho fa ara. En la seva tomba frívola pentina i pentina els cabells, com la Lorelei. La senyora s'ho pregunta. Però el marit deia que era impossible i que la seva dona no havia de pensar en aquestes coses. Que en el fons ell també pensava. A la tomba, la seva nena anava creixent. Ara tindria cinc anys. I tant li feia si era un pilonet de pols que juga. De fills no en tindrien més. I ara sentien una gran satisfacció quan ensenyaven l'habitació de la seva nena a la Marie Anne. La Marie Anne ho va observar tot amb minuciositat i estupor. Se sentia magnànima fent elogis, suposava que a la senyora li devia complaure, si algú deia que havia arreglat bé l'habitació

de la filla morta. Al paper pintat, cireres vermelles i lli-ris blancs amb fulles. Per a la nena també hi havia una tauleta amb un mirall. En el qual s'hauria mirat mentre la Johanna li trenava els cabells. Tot preparat com si ja fos una senyoreta. Els vestits de la nena encara eren a l'armari. Tots roses. Les sabatetes a baix. A punt de córrer. Algunes de blanques. Algunes de vaqueta blava. A dalt de tot de l'armari, barretets de palla. Era estiu. La Johanna tenia tanta calor que no podia ni treballar. A la nit, abans d'anar-se'n a dormir, s'estava eixarrancada davant de la finestra. L'herba i tot suava. De lluny se sentien veus. També semblaven suades. El cel era incolor. Quan fa molta calor, es torna com un llençol infecte i en el llençol infecte hi veia mals averanys. Però després s'adormia gairebé de seguida, amb un son feixuc. La seva vida no li agradava gaire. La Marie Anne deia que era perquè no li agradaven els homes. A la Johanna el que li agradava era fregar el terra ajupida durant hores i hores. I després dormir. Encara era guapa. No hi havia res que li agradés realment. Potser els senyors de la casa on treballava. Perquè eren tristos. Ho dissimulaven. Quan els serveix a taula, simulen alegria. No cal riure per fer veure que no s'està trist, pensava. No eren mai vulgars. Tenien una rialla pedagògica. Ella, la Johanna, quan riu és vulgar. Va riure d'alegria quan va néixer la nena de la Marie Anne. A l'hospital tothom la va sentir. Però la Johanna no era el marit de la Marie Anne. Tot i que una vegada havien anat al llit juntes. La Johanna no podia fer un fill a la Marie Anne. Potser tot havia passat després que hagués estat al llit amb la Johanna. De matinada, la Marie Anne va sortir a fer

una volta. I nou mesos després la Johanna havia rigut a l'hospital. Havien passat nou mesos. Mentalment se'n sentia el pare. Quan la Marie Anne va dir: «No la vull, endueu-vos-la d'aquí», tenia la nena als braços, on l'havia posat una infermera. Aleshores la Johanna havia començat a pensar a fer de pare i de mare. «Dona-me-la, dona'm la nena», havia insistit molt. I ara els seus amos també insistien. La Johanna s'adonava que els amos tindrien les de guanyar. Seria una nena rica i respectable. I ella seria la seva minyona, igual que ho havia estat de la nena morta. La Marie Anne mira al seu voltant i troba l'habitació al seu gust. «Sí», va dir, «li aniria molt bé a la meva nena». I mentrestant pensava en l'habitació on dormia ara la seva nena, que era estreta i no tenia finestres. Però, si deixava la porta oberta, hi arribava una mica de llum grisa de la finestra de la cuina. La Johanna li havia regalat el llitet, les camisoles i tota la resta. La Johanna entrava a les botigues i demanava roba per a la seva filla: «Perquè, sap, he tingut una nena fa pocs dies», explicava. Les dependentes li donaven l'enhorabona. La felicitaven. Ho comprava tot de primera qualitat i tornava orgullosa a casa de la Marie Anne, que s'estava tot el dia al jardí, podant, i renegant.

La Johanna tenia por del cel, quan sentia aquells renecs. Abraçava fort la petita. Per amagar-la del cel. Els amos de la Johanna van convidar sovint la Marie Anne. La van convidar a dinar. La Marie Anne es comportava gairebé com una senyora. Mirava com la senyora se servia i feia el mateix. Somreia al marit de la senyora, amablement. Va parlar una mica d'ella, amagant les coses pitjors. La Johanna també li havia regalat vestits

de nit. Vestits negres, ben tallats. Un dia el marit de la senyora li va regalar un collaret de perles. Un altre dia la senyora li va regalar un braçalet d'or amb un diamant. Tot eren coses que haurien estat de la nena morta. Però ara calia adornar la mare d'una nena que era viva i que podia arribar a ser la seva nena. Perquè semblava que la Marie Anne cediria la seva filla. Que s'estava al pati, al cotxet empès amb un cop de peu i estirat amb una corda. La nena no es podia imaginar que el seu futur seria tan radiant. Tenia els ulls plàcids dirigits, semblava, al buit, d'una manera intolerable. Encara era massa aviat. Se suposa. A aquella edat, encara no es pensa en el destí que vindrà.

Van passar més mesos. La Marie Anne cada cop més enjojada. Ara la Johanna ja no deia: «Me la dones, la teva nena». Perquè ara la petita ja estava promesa als seus amos. Va veure que els seus amos abraçaven la Marie Anne. Tenien llàgrimes als ulls. Van entrar a l'habitació de les joguines i tots tres, ajupits a terra, es van posar a jugar. La Marie Anne va pujar a cavall del marit de la senyora i la senyora reia amb una nina a la mà. Com si fos una alabarda. La Johanna els va portar beure. Van brindar. Van posar les perruques a les copes. Aquella nit les joguines ja no van ser un culte als morts, sinó nines per esventrar i destruir amb suavitat. Les van vestir i desvestir, la senyora també es va treure el vestit. Van jugar a ser feliços. La felicitat feria com una espasa ardent. Es van estrènyer les mans per segellar el pacte. La Marie Anne va fer una mirada de victòria. Donava la seva paraula d'honor. Ho va fer a la cara dels senyors. Era un dia de primavera i s'havia fet tard. La Marie Anne no tenia

el costum de parlar tant, és a dir, d'allargar-se. Per a ella renegar era l'origen de la paraula. I de la creació. Ara la Marie Anne ho ha promès. «La nena serà vostra.»

El cavallet encara es gronxava a l'alba. La Johanna afirmava que encara es va gronxar dies. Mentre les nines s'estaven quietes mirant-lo.

A casa, la Marie Anne va anar a veure la seva nena. Dormia. La va observar una bona estona. L'endemà al matí la va dur al jardí de fang. La Marie Anne ja no trobava res per podar. Tenia les tisores a la mà. I no sabia on dirigir-les. Va mirar la nena. No tindrà un gran destí. No la deixaré a aquells senyors. No tindrà una casa elegant. Per què aquesta nena que detesta hauria de tenir una vida millor? Va escriure una carta als amos de la Johanna. «He canviat d'idea. Era una broma.» Passi-ho bé. La senyora es va penjar al cap de cinc minuts. El seu cos es gronxava com el del cavallet. La nena ha crescut. La Marie Anne la detesta. Ahir va passar amb la seva filla per davant de la torre dels senyors i l'hi va explicar tot. Estava promesa a aquella casa. Ara la noia té quinze anys, passa sovint per davant d'aquella casa. Diuen que és una mica beneïta. Però no és veritat. Simplement mira el seu destí. Més exactament, mira el lloc per on va passar el seu destí.